

CURIERU ROMANU

Gazeta

POLITICA, COMMERCIALA
SI
Litterară.

Pretul prenumeratiei pentru Curierul Român împreună cu Buletinul Official, este de doi galbeni pe anu; iar în parte unul quâte un galbenu.

Abonarea se face în Bucuresci, la

Redacție și la D. Iosif Romanovici la judecătă Cărțui și la DD. Profesori.

Aqueastă foie ese de două ori pe săptămână, Martea și Sâmbăta, iar Buletinul de patru ori.

ANUL XVIII. №. 58.

BUCURESCI.

SЪМЕТЬТЪ, 13 ИЮЛЬ 1846.

BUCURESCI.

În decada aceasta după înțelegirea premiilor pentru esaminile de la Colegiul din Sf. Sava, se făcută atât esamine în anexăminte de către ce se află în capitală. Joia treptă s'a făcut esaminării înștiințării premiilor copilale din institutul E. Salle Episcopală Modaion, de față cu D. Agenția Austria, cu D. Clăcătău P. Poienari, directorul școalelor, și cu mai multe cocole și alături invitați. Acest institut se găsește cu catedrala E. Salle episcopală, în care sunt limite de invitații gratuit peste 140 copilale de ori ce clăsă și de ori ce gradă făgădui esenție. Acăi se învață limba română, germană și franceză. Copilalele s'a esaminat la titluri de skris în cîte trei clase, la istoria sacra, la aritmetică, la geometrie, și la cantică respectiv la religia fiecărei copilale. Pe urmă D-na Măseniță instrucția a chestiile anexăminte, ce este o Damă foarte înțelătoare a înștiințării salale și cu toate cunoștințele sănătoase și formă bună economică și a înștiințării morale și știință, addușe ne copilale ne rând fiecare cu atenție să dețină sănătoase a se esamina de damele ce se află de față, și în toate lărgurile se văză o stăriire bine îndelăsată a se învăță mai întâi celule folosite de unei stării de casă, și apoi arătădulă și cunoștințele de laice.

După esamină E. Salle Episcopală în sunetele măsării înștiințării cunoștențelor și premiile de decernate. D. Clăcătău Poienari, addușese mai dinainte cîndi foarte frumos legate, din partea M. Salle Doamnei, sănătoase a se înțelege copilalelor ce se vor distinge la lărguri de înștiințării economice; între aceste cîndi era și un număr însemnat de Belisarii ce s'a tradus de D-lia Marius, și care s'a întîlnit din generația următoare a M. Salle Poienarii noastră Domnă.

— Dimineață la 7 s'a sărbătorit ceremonia înștiințării premiilor în institutul D-ului Ceapădoni. Acest institut se găsește de atunci ană tot în apropiere cu măsăria înștiințării, și conform instrucției premisiile de la școala Eforie a școalelor. Se cumpărau îngrăjării și sărbători capătă sănătoș, și rezultatul sădă se sărbătorească la toate esaminile anuale.

— Marți la 9 s'a făcut esaminării înștiințării premiilor în institutul D-nei Benfis de față cu D. Clăcătău Poienari. Acăi se învață asemenea copilale, dintre care celule mai multe sunt israelite, și sporesc cu deosebire urmărișii sănătoș, și zedă ce sănătoșdamă a introducă o către cea ceață a creaturăi ce pînă acum fusese că totul în neînțelegere, și jucăuție a de studiu din cărți și sădă prezentările din afara.

— Într-o esternatul pînă în acum pînă învațării copilalelor. Al Doamnei Bănelor Elisabeta Ţîrnovei, al E. Salle Episcopală Modaion, al D-nei Benfis și al D-nei Elenei Bechegaskay.

MAREA-BRITANIE.

Sir Robert Peel, și-a dat în sfîrșit demisia din minister din pînă în acum pînă învațării copilalelor. Rețina și priimile. Atât Robert-Peel înză cu căpitanul confragerii lui bogată așa căpitană postură pînă sănd se vor pînă la doară.

În ziua sănd sir Robert-Peel a anunțat că parlamentul demisia sa, toate căpitană căre pînă de la kasteală au sănătoase căpitană era și pînă pînă în acum pînă învațării copilalelor. Pe la cîndi ore ducă de Bedford a trebuit sănătoase căpitană acăi căpitană retrașterea ministrului.

Младимеа іnsъ агентă intr'yn neastimptă din че ѹн че крескътъ, sosirea лхі sir Robert-Пеел. La чинчі ore mi' думътътъ се възх' кагета de чегимоніе а ілахстътъ п'римътъ lord de Tesarreie, mi' інфъдімата-реа лхі фу п'гімітъ ку ун mare уrra, п'ечетат, каге та тъмъ п'юль да поарта каммереи комп'юнідог. Sir Robert-Пеел ера foarte п'аллід ші'а ведеа чинчі а-віа цінд'умі вътъде іnnimeі салле. Se ведеа дунъ ембодіа з'хъгъвітъ не ф'игур'ї, кът де тълт ера ел at-tins de ачелде довезі алле гекуппошідегі популдаге. În минута кънд ілахстътъ вагон п'усе п'иоруга пе външніт, entusiasmeа trek' toate тънтугеле ші конф'ю-сіа se ф'ук'ї neste п'хтиш' de deskris. Младимеа se п'гътъсті інainte ф'ук'ї а se sf'ї de кай че se кам-ш'п'яриasser' ші інченп'ссер' а въг', пълът'їле вътъг'ї іn aer in мізакуа ітомотілі ақкадамаційлог, de ві-ват, de Пеел; Peel for ever.

— Se zice, кът s'ar fi deskis o стъклиніе de ун п'емні de persoанъ, спре a se ridikà o statutе іn о-ноагеа лхі sir Robert-Пеел.

— Білда асула ачегалелог s'a sankcіonat de ре-цина ші s'a ші dat ordin аа дунъ (вамъ) а шімі г'гънеле стъніе дунъ нуоа таксъ хотъгітъ. Еака нуоа таксъ: г'гъта, 4 ш. de karter; огъза, 2 ш. 6 d.; овъ-съла, 1 ш. 6 d.; т'reзъла, вовуд ші mazarea 2 ш. 6 d.

(Портъл Бгълд'еі т'вътъе dar актъ s'я se вътъте ші съ se тънгъти de п'ерділе ч'а амменідат.)

— Німік ъпкъ ну este к'п'поск'ї асула комп'юніеріи нуоазі minister. Тоді іnsъ к'ред къ інад-теле ф'ук'ї de lord капчелег se вор інкредін'їа лог-датъ Kottenham ші къ че'л тре'л sekretari de stat вор fi sir Г. Frei, віконтеле de Падмерстон ші контеле de Кларенден.

Se zice кът іn лістеле че ч'їк'ул'еа D. Лавут'єре аа ф'игур'ї ka president ad denartament'їи de кам-мериі.

F R A N C I A.

În medingа din 2 Іюліе к. в. а каммереи п'агідог D. контеле de Montадем'єт, кът окказіа п'ројектътъ de леце attin'гтор de реѓ'їціаїі st'їні, а чегут гу-вернътъ г'лдадії асула с'їт'їаїі ч'їк'ул'ї Краковіе. Indenendingа Краковіе, а zis oratorуа, este foarte амменідатъ, ші ea ф'аче п'арте din д'п'тъла п'ублік ал Европе, ші а fost формал гекуппошітъ de кон-гресътъ дела Biena mi de traktателе сп'єціале. D. контеле ші'а с'їгъшит аної в'ювіреа з'їкънд кът se мінъ foarte тълт кът гувернъл Frank, ат'їчі кънд чеге Fond'їl спре a адъг'їа in toate п'ыг'їде конст'латуг', кум de ну к'єтъ а амеза ун конс'юлат ші да Кра-ковіа. Соци'їт'їдина mi interв'їеніа Fran'їеїl sunt ші ако'л de drent; уманітатеа, діпломаціа ші політика н'reск'ї о аст'їел de тънтуг'ї.

D. Г'їзо ну п'еа a в'їт s'я se есп'їа'е асула ачес-

тії т'їжет, де кът a zis кът, дунъ стък'їле урмате din п'арте гувернъл спре a se іm'plіnі kondіг'їле traktatelor attin'гтоare de Krakovia, s'a dat dot-d'ат-на respx'їn'їa кът este de п'еапътъtre т'їжинъ о оке-нагеа т'їмногагъ.

D. Віллемайн a pronун'їат ун diskurs елоквент іn ф'аоагеа П'олоніе.

P O R T U G A L I A.

În'п'аделе dela Madrid din 25 Iunie s'оккуп'ї п'у-тai de т'ївіде П'ортугаліе не каге де інфъдіш'еа'з къ кологі foarte носоморитъ. Дунъ челле din тъмъ skrisori dela frontierile П'ортугаліе іnsteekria Mi-г'єдістъ se п'аре a se іntinde in тоатъ провінція Mino, каге din п'еноочіре se аф'їа ф'ук'ї т'їп'е. Кът тоате а-честеа, п'юль актъ don Mirel n'a fost proklamat de геце авсолют de кът п'умай in четатеа Monte-Алехе, п'ектът ам маі snus'o, ші іntr'yn в'їт p'т'їt Torei, унде se аф'їа off'їcierei Карадії ф'игуаі sp'їanіoл. Бан-да че а п'и dominacіe ne Monte-Алехе, унде ну se аф'їа п'їч т'їл so'ldat, se комп'юн'їа п'умай de в'о 200 п'ерані din кагії п'умай 100 авеа' arm'e; ea era ком-мандатъ de ун веќ'ї off'їciier Mirelist mi ун п'ео'. Кът-е-ва desp'їt'ї de infanterie s'a trimis dela Ша-вес ші dela Брага, sure a роні пе гевелі.

П'арти'їа каге tr'їumf' in momentu ачесте, ші ка-ре ера кът tot'ta dispossat de a dep'їnne аг'мел'е ші а-честа' адънага'а к'орелог, іагъш'ї чеге dela p'ю'з'ї minister, drent p'riп'ї'їalъ г'аган'їе, destit'їu'їa т'їт-а'ог off'їcierei ші ф'ук'їонаг'їдог в'їп'їц', ші о г'а-н'їкъ reorganisа'їe a г'а'в'їde п'ад'їонаде.

ILLUSIA LA 19 ANI.

Ка о г'їп'ї в'є че ar sim'ї т'їш'їа
А marei ф'игуа'е a ч'їк'ул'ї т'їга'ї,
Іо лхі'ї'ї че se т'їтъ se т'їлв'ї'ї г'їndirea
Ші іnima'ї'ї в'єстене restim' infiorat.

C. BOLLAC.

I.

Frimos este ап'їт'їа. — О! tu търеge соаре
Монахътъ астор стелле in ц'їк'ї'ї rotitoare
Reprezentant de ф'а'ї ачеллії Невъз'ї,

Ші чентеа de лхі'ї'ї да ат'їт'їа лхі'ї'ї в'їт'їе
Халдеи-одиніоагъ п'и'їн'їе 'п'г'їш'їате

Le dent'їea 'п'їт'їате п'алтаг'їа т'її т'їк'ї.

П'їп' ну ва къд'їа поант'їа ші zioa 'п' ам'їш'їе
О! п'юль a ну te stin'їe din лхі'їа mea кл'їн'їе
Маї лхі'ї'ї-одатъ ун snirt esengiat.

Ка г'їп'їа с'їл'їат'їк кът коама лхі'ї в'їт'їе
Кълкънд пе п'еоа аль в'їт'ї п'и'їн'їе se restie
S'їte kontem'їа 'п' ф'а'ї; — ама team kontem'їаат.

Dar tr din stînkă 'n stînkă te depărtezi de lume
Ши е ѿ търтото палладин калеа фъргъ пуме

Не-ом маи интълні поате? О! сиите-ми ast mister!

Къчъ път ще и м'о дуче ачесте ридът гелле
— Еш сунт не лингъ тине ка вегте дългъ стелле
Ши търтъскъ ю тънъ кънд тъ пъщечи не чег.

II.

De am rystat amargul in trista mea виандъ
А fost nainta лампей, — de am rystat душче-ацъ
А fost дълг'о фемеши 'n somnul фъргъ вис.

Е виен ка де тънъг съ афле омул тоате
Dar mai тързът созецие тънът ачел де тоарте
Ургъ, — ю каге виада е ю властем презис.

Гинескъ къ н'оий ажутуе н'оий аптика в'одатъ,
Skidoala вътъпене, чеа върстъ адънкатъ
Ю каге гемтъкагеа не капт'ти ва къдеа.

Еш ими превъз морнатула: — певчий н'о ръгъвъ
Къпънду in миезъл попд' ку къте о тордъ 'n тънъ,
Бог есрони о вихъ каге тъ ва пълпене.

I. CATINA.

DIN SCRISORILE LA SOFIA. *)

Съфършитъ скризори a VII.

De vom considera феномените тънкът в animalе, път тоате ведеа фъргъ admiratie факултата че елле ай де а se transporth de la уп док да алтул, дунъ ка-птица са ѹ trebunца док. Плантъ ащеалъ ка о го рудаче съ вие 's'o гъкогеасъ, юг чиста алеагъ еа insemnъ съ се ададе не марцина фънтънен. Че de машинът ю trebutesk шре а съвирни ачеастъ сънгутъ фантъ! окъ каги съ ѹ арате posigia фонтънен, пъчоаре каге 's'o дакъ аколъ, тънкъ каге съ ѹ тънч пъчоаре, ши о донгъ ка съ ѹ instffdeцеасъ тънкъ. Un че псеа вредник de insemnat este къ animalите къгога Natura п'а dat arme snre a se апътъя sunt inzestrate ку о мате нщадъ, пекутъ иенугеле, цаптул севватик, къптиоара, калдул, кътъла, etc., юг animalите inarmate, ай, mai in ценегад, о тънкаге inhet ши греа, пекутъ таутъл, елефантъл, гюочетъл inopotatomъл, ***) etc. Тънчиоаре, комиусе de inele тънкътоаре, п'авеа ѹ trebunца пічи de пъчоаре пічи de arrine, пентъ ку елле ими афъл доктица ши храна лингъ dinsele in че дълтъвъ brasdu de пъшишт, юг nasseriad каге доктиеск

точигледе кълцилог ле trebunca пічиоаре дунъ: деачеса кокосицъ, бетзеле, ши івиста *), фугъ пусе ка не піще пічиоаре. Ачестеа пе дтк да о обсервацие преа интересантъ: пічиоаре анималедог sunt propogionate дунъ талдия док, дунъ обиченгъде ши тънкът док. Елевантул, де о gretate rozavъ, фу пус не піще пічиоаре ка пату stâni; чегутъ, цаптул севватик, вігона **), ай пічиоаре singir ши віноасе каге се пат а фі фъкте пентъ алеритате, snrinentie; пічиоаре анималедог каге виеднеск ю ашъ, пекутъ, видра, kastogul, ****) дебнеда, гъска, гага, ай о тембрани са ѹ пелліцъ intre деуете каге intinzъндъсе formezъ уп фел de допатъ; пічиоаре de denainte алле совоалулу sunt фъкте пентъ а скови; еланул ****), каге фуге не зъпадъ, are пічиоаре пемъддюасе, ши се ѹп депене не погленял чед тай алупекос, чеса че ѹп дъ тълакул de a скъла de дунъ, inamirkul дунъ чед тай кумпайл; конита desnikatъ а канре о ажутъ а се акънъял не стиче, пічиоаре лате, болзоасе, ши фъкте in формъ de керніце алле кътъмиле sunt потриите пентъ пъмитъл тънкът о ши пъснис ал пътнислог; дунъделе ей гамъе о інлеснеск а тегре ите; юг гътъл inail, гъдикат пемнендикълар, ѹ пусе кантъл тай presys de валигъде de пъснис ку каге вінтул о інкътъкъ, ши окъ, апътъл ку піще плеопе кълоасе, інвъкът ку пеги ши не фънтьтате інкисе, о інлеснеск аведеа друмъл in депътътare in тълакул пътнислог de пъснис че intspexъ аетъл. Тоате ачесте дарът інлеснеск ши asirgureazъ тащул кътъмиле int'up док не тънде чедле-ладате добитоаче авиа пот Ѹтвъл ши пег. Кътъла este когава пътнислог не каге омул пічи o-датъ пус де ар фі resvntut фъргъ дінса.

Ашъ пічиоаре добитоачедог sunt федурие потриат ку доктиле тънде елле тънчиеск. Елле ай fost превъзите пентъ ка тоате пътъле гловтул съ фіе доктие. Жупеде Mollien спуше къ, in пътътвългъде дунъ in чентъл Афричей, ведеа ку mirate тънгагул чеи дичеа лъкътъле поікніндъсе ши кътъмил да фіе-каге пас кънд in доктигъ поікніндъсе, кънд не тънчие колдогоасе не тънде se ведеа інвът тънчие проашните алле іннопотамедог ****). Ашъ ачелле добитоаче греоаие, алле къгога пічиоаре ай коните гарните ку о тадът греа, кълкаш ку тънчигътъ тънчиматула пентъ каге пічиоаре тънчигътъ п'а ѹ fost фъкте. Ши este de дутат in вътъре de сеатъ къ пътъгагул ега пекунносит in ачес пате а думъ.

*) Passere de Egipt, mai тікъ de кътъ barza; уп фел de пекарі. Египтиенъ-векі se інкінат ла дінса.

**) Un фел de патрунед de тънчима упей оі ку лъна фоарте тоале ши схидре.

***) Kastogul, fiind amphibiu, are дупеці пустай да пічиоаре de дінсаної.

****) Un фел de чеса че се афъл in пътъле Nor-дунъ.

*****) Voyage de Mollien en Afrique, t. II, p. 119,

*) Bezi N° 40, 42, 45, 49, 50, 51, 52, 56 ши 57.

**) Патрунед mare amphibi (de ашъ ши de ускат) сеатъпъ ку калдул ши ку вода.

Ачесте обсерваций, каде се пар а фи алле циунде, ай dat insă таблоуга инкъпътоаре поедулог векі. Анакреон не аратъ din ачесте ун есемплу атъ de инденіос in кът ун тъ пот импротіві пълчегі че ам de а'л читà аічі.

Тактика, пісімі пе нервоаса'ї frynte, din түнделе Natvrei инделлене, піще коарне дрент агматутг; іаг калдұла, піchioare віrtoase. Гал-ліктуа monarх ал пъдтугілог фу inarmat кү піще dingi грозаві; іаг піго-злавту ші фіко-стуа іентре фу інсүффледіт кү ицделль. Ажутат кү о допатъ віе, піщеле strъвьту шығаде; іаг пассераа іші інтіндеа in aer o arrinъ strълчітоаре. Омұла insă, ка фаворит ал Zeit-түлі, фу інзестрат кү инделлепчікпе. Аша, фемеілор німік ду де remasse; dar, sure апъст-тра ачестъ фантъ атъ de delікатъ, ун dar партікулар фу інненат.... Kare era darta ачес-та?... Frymusegea. Darъ, Frymusegea. Еака армаде, същетеле ші складіцеле лог інвін-гітоаре; ші чев маі злавъ, поате, кү багшем-ній еї, інfrnta ші фекта ші фокта.

Пе кънд веі admirà fragiile verstrіlog ші алле идеілог, ей вон үтма а воні desire деңілес тішкірій. De воеці съ ші үтмеzi, төрте съ тे сковорі din Пар-нас ore пъмініт ші съ пізівіт ун мініт ачелде тічі капете d'онегъ че чегуд аскунде in үтгінъ пентру ка нретвіндінене съ дасе довеzi de птероа sa: вон съ'ді вонвек desire insekte.

Unedel insekte n'aň алт мізлок de апъларе de күт феллітімеа тімкітілог лог. Кънд союздуа este гъст-тұнат пе snate, se serвъ de yn resort askyns in пеп-тта сеї, ші, ка ун сквітор дібачій, s'арткъ in yrs ші каде дрент пе пічиаре; феллітеле сканъ de пассераа ч'л гонеіре пін сұттареа'ї in zirzarrtг; пълажепуд фуе de inamікул сеї сковоріндісе пе фірі кү та матлот пе фұніе; smegova іші акоппеге когпуд кү піще атоме ка пъшініл: възънд'o чине-ва пілтінд ашфел пе апъ, о поате алоа дрент o вұкатъ de лемп пітред. Dar seara se transformeazъ in мысъ ші se імнодовеіші кү дозъ arrine strълчіте, үігіл саї үірініл deskrie кү ицделль чеккіті пе kristaldu апелог тунде тиогіл пължениі de апъ фак даншүгіле лог фъгъ а'лі та дәведе.

De ne vom artnka okії astnra пешілор, vom bedea кү фаліділ чеі інкъпънгъ де сервъ, ка съ зік амà, дрент тезізг; ажутаді de допечіле лог, еї se үрим-бай кү ицделль in domenya лог. Natvrei i-a інзестрат кү о бешікъ пайынъ de aer; еї о імфъл саї o strinr дінъ воніцъ, ші, шікіногънд саї търнінд astfел волу-тұла когпуда лог, se тақъ саї se сковоагъ in апъ. Алді пеці sar іndoіndісе ка ун арк ni deskordындісе кү таре ицделль. Zoofigii үшінде пін мізлокту тиені пүтері асеменеа кү ачеса каде фаче съ se маңаце фішкұа. Ашфел одотілі ажакъ кү птере ана че ко-пінд in шінда лог, ші snt імпінші кү ицделль пін мізлокта ачесте тромпе гемшіргітоаре.

De күрънд са ёкіт o обсервадіе піра күгіоазъ: оаре-каре пеці ай, ка пассеріде, o гіндітъ тлеіоазъ каде де түце солзі ші'i аппъръ de луктаса лъвъгі-тоаре а апей. Dar, чеса че este ынкъ ші маі de мі-раре, este къ ачеса гіндітъ se афьл пітъ пе кап, ін-т'їп фел ашà къ пін innotare тлеітіл алтпекъ de si-не пе солзі ші'i түце neste tot. Фъгъ ачестъ мін-натъ disposiçie, ачеса гіндітъ ar фi fost фъгъ пічі ун фолос, fiind къ пеції n'aň пічі тълпі пічі пічиаре ка-сь se түгъ ei singrій.

Ашà, кънд чине-ва striaazъ эффектеле тішкірій, дела алтіле че rotesk in snaujіt піпъ да insecta вегъріті каде іші пүне in тішкіре оаседе, тішкій, ші вінделе, ка съ үтвіде, съ ывоаре саї съ innoate, ну se поате onri de a admirà інделлепчікпеa Плов-динеі. Ачесамі леңе pъstreeazъ стелледе, інфрим-сервъ Natvrei, ші дѣ віеңдъ піанделог ші animade-лог; ші чед Вечінік se паре къ in ачесте спектаколе interesante ne indeamnъ а кътіа добеziле тълріеі ші а втпътърілі дүл. Dar кът de тұл, Sofio, скідеале че воні а фаче desire фанеле дүл snt denarte de адевъг! In патыгъ іаг ну in кызді төркіе съ ирізім-гара.

Aх! дакъ д'о волгіттате күратъ веі съ'ді імбейді simgүгіде, віно de үрівеіше Natvrei: інтиші чеі маі фұтмоазъ зүттівітгъ ну ва пітса пічі одатъ съ інфьдішезе інкъпътоаг-деле еї таблоугі. Поате-еа оаре, съ те факъ съ сінді гъкогеада апей пе каде ун дұлчес декалін о фаче de күгіе? Поате-еа съ'ді а-рате чегұл фұғынд пе кътпін інaintea хайті въпътогуды каде иі кастъ үтма nesirгүгъ? Нітед-ва ea съ'ді арате in мізлокуд підұтгі-лог саї не коаста мұндылор, тұнне de къ-піоаре snintene үрізінд in denрьтare кът-нілле noastre? іаг in фұтмоаса вадле тунде шіндірділ таңг se пірміль, үnde фетімоагеде кътхұндаі дұндыкеск in піецингіл тиені фонтъ-не, ші бatalioane de пассері каде se дасе пе үермұгіде noastre факъ съ resyne аєтіл кү дұлчес лог чіриніре, аллегрънд in мізлокуд stuxулій, ші сұтгынд in дұмғаведе noastre? Ашфел Natvrei ne інкъпъ не інчетат пін fer-тчелде еї: snектаколаіл еї ne імбайш ші fer-тчель таате мінітеле noastre. Dar, үшінші in ашфекүйде салле, ea іші ride de amangіи че каділ иі үтіде кү ицделль еї.

(за маі үтма.)

А еніт de snt тиат ші өшіншіра а онта din Ed-карія тұмелоар de фамілдіе, ші а ші інченіт а se імнінші.

System in аштартаса результаттыгі тұрғымінде че са ёкіт кү өшіншіра а шеантса.